

KJAK

Marknagils-depilin er ein bjarnatænasta!

DÁNJAL M. JOENSEN

Formaður í Ung fyrri Miðflokkkin

Menningin av undirvísingarkervinum fer fram við tilíkarari ferð í lötuni, at ilt er at meta um hvørjar avbjóðingar vit standa við, við endan av árinum 2013, tí ber als ikki til at hyggja 50 til 70 ár fram í tíðina við Marknagilsloysnini, har nýttur verður ein leistur, sum tíðin er runnin frá longu í dag.

Í londunum rundan um okkum er tað ein royndur lutur, at tað er ikki tann lesandi sum kemur til “skúlan”, men “skúlin” má koma til tann lesandi, við júst teimum tilboðum sum rákið í tíðini krevur. Longu í dag er ikki neyðugt at fara frá húsum, ynskir tú at fara undir fyrirreikandi og hægri lestur. Tíðin er farin frá Marknagilsdeplinum.

Tørvur er á tilboði sum røkkur út um gomlu rammurnar sum eru góð hølir og góð frálæra. Karmar til sosial- og mentunarlig tiltøk, sum skapa relatióinir og intellektuella menning, skal vera integreraður partur av útbúgvingarumhvørvinum. Tað verða tilíkar karmar ungdómur okkara verður at søkja til. Verður hann ikki skaptur her á landi, søkja tey uttanlands, og Marknagilsdepilin nøktar als ikki henda tørv.

OECD ber fram í frágreiðing hvønn týðning høvuðstaðurin hevur fyri landið, og finnist m.a. at donsku fólkatingspolitikarum, at hesir hava alt ov litla umsorgan fyri høvuðsstaði teirra. Er trupulleikin at finna her heima hjá okkum eisini? Mælt verður m.a. til at seta ein ráðharra fyri høvuðsstaðin.

Uppgávan er munandi

størri enn at skapa karmar til 1200 næmingar og 300 lærarar við ein ringveg. Neyðugt er at skapa sosialar- og mentanarligar karmar, har vit menna eina framkomna býkjarnu, eina framkomna gongugøtu við viðkomandi “býrúmun”, ein framkomnan lestrarbý, við alskins sosialum- og mentanarligum tilboðum, í okkara vindbarda høvuðsstaði.

Marknagilsdepilin er ein bjarnatænasta fyri okkara ungdóm og landið sum heild, tá einans verður hugt eftir hvussu til ber at skapa góðar karmar fyri frálæru. Íløgan verður sera illa gagnnýtt. Ímyndið tykkum hinvegin, við føroyskari arbeiðsmegi at fara undir eina miðvísa menning av høvuðsstaði okkara, næstu fimm til seks árin, við smærri verkætlanum, sum eru einfaldar at stýra, og sum at enda hevur við sær at 1200 næmingar streyma út í miðbýin í høvuðsstaði okkara hvønn skúladag.

Tilboð

Eg havi sett meg í samband við altjóða arkitektafyrirtøku, sum hevur serkunnleika á økinum, sum er áhuga í at fara í samstarv við Landsverk og Tórshavnar kommunu, um í felag at flyta Miðnámsskúlarnar oman í miðbýin, har til ber at byggja eftir føroyskum leisti, einans við føroyskari arbeiðsmegi, í smáum eindum, ymsastaðir í miðbýnum, forskotið í tíð um neyðugt, so ment verður eitt umhvørvi sum er kappingarført við lestrarbýirnar í londunum kring okkum.

Marknagil

EGON ØREGAARD

Skúlastjóri á TST og bygginevndarlimur øll 14 árin

Til Føroya Løgting att: Løgtingsformaðurin, løgtingslimir og landsstýrisfólk

Avrit sent fjølmíðlunum.

Nógvur og ofta ógvusligur mótburður hevur í mong ár órógvad og beint fyri, at finna loysnir á tørvinum at útvega útvið 1500 næmingum í miðstaðarøkinum, har uml. 40 % av Føroya fólki býr, rímligar undirvísingarkarmar.

Ítøkiligur ætlanirnar í 1999, við vinnaraprosjekti í 2000, um at byggja ein bygning við Marknagil til teir triggjar skúlarnar: *Tekniska Skúlan í Tórshavn, Føroya Handilsskúla og Føroya Studentaskúla og HF skeið*, hevur, nú vit skriva 2013, 14 ár á baki.

Byggingin av kørmum til teir triggjar skúlarnar hevur verið og er ein “tornur” í eygunum hjá mongum.

Svárast er tó, at størsta móttstøðan hevur verið og er frá mongum teirra, sum hava ábyrgdina, valdið og møguleikan, -teimum, tú væntaði høvdu, sum aðalmál, at gera skilagóðar loysnir og iløgur í føroyska samfelagið.

Tað vekur undran, hví landspolitiska skipanin seinastu 14 árin hevur havt so torført at loysa tann álvars-

liga hølistrupulleikan, sum teir triggir skúlarnir í Tórshavn við útvið 1500 næmingum hava.

Seinasti skúlin, sum er bygdur í Tórshavn, umsitin av landspolitiska myndugleikanum, var Føroya Handilsskúli - hesin var tikin í nýtslu í 1983, t.v.s. fyri 30 árum síðani – hugvekjandi!

Aftaná hetta tíðarskeiðið eru tað tó- tibatetur fleiri skúlarnar runt landið – sum eru bygdir ella útbygdir - nevast kunnu:

- Studentaskúlin á Kambsdali
- Handilsskúlin á Kambsdali
- Fiskivinnuskúlin í Vestmanna
- Skúladepilin í Hovi
- Tekniski Skúlin í Klaksvík

Marknagil:

Gongdin at byggja undirvísingarkarmar til teir triggjar skúlarnar í høvuðstaðnum seinastu 14 árin kann í stuttum lýsast á henda hátt:

- Í 1999 setti landsstýrismaðurin í Mentamállum “Arkitektakappinginina”, at byggja ein bygning til teir triggjar skúlarnar: Tekniska Skúlan í Tórshavn, Føroya Handilsskúla og Føroya Studentaskúla og HF skeið í Marknagili, í verk.

- Í 2000 var vinnarin av “Arkitektakappingini” funnin og vóru verkætlanirnar vístar fram í útvarpshøllini í Sortudýki.
- Í 2001 steðgaði landspolitiski myndugleikin verkætlanini. Sagt var, at hon kundi takast upp aftur um 3 ár.
- Í 2002 gjørdur sjálvsognarstovnarir Føroya Handilsskúli og Tekniski Skúlin í Tórshavn, eftir áheitan frá pørtum av landspolitiska myndugleikanum, eina roynd:

Í fyrstu atløgu hølir byggjast til hesar báðar skúlarnar. Verkætlanin var skipað soleiðis, at Føroya Studentaskúli og HF skeið, møguliga, um landspolitiski myndugleikin til ta tíð tók undir við hesum, kundi byggjast saman við hinum báðum skúlunum. Skipanaruppskot var fyrrireikað og lagt fyri Føroya Løgting. Hóast lógarheimildir vóru fyri hesari verkætlanini, steðgaði landspolitiska valdið hesari ætlanini.

• Tann 12. mai 2003 setti landsstýrismaðurin í Mentamállum aftur eina nýggja bygginevnd, sum skuldi gera uppskot til at stíla fyri bygging av skúladeplinum, har allir triggir skúlarnir vóru við. Uppskotið til skipanarverkætlanina var handað landsstýriskvinnuni í november 2003.

- Landspolitiski myndugleikin stóð sum “ryssa yvir deyðum fyli” - Onki úrslit
- Í 2006 var Løgtingslóg at veita lán at byggja miðnámsskúla í Marknagili í Tórshavn samtykt. Lógin fevndi um tveir skúlarnar Føroya Handilsskúla og

- Tekniska Skúlan í Tórshavn.
- Byggiskráin fyri hesa verkætlanina var handað landsstýrismanninum í Mentamállum í desember 2007.
- Í 2008 var verkætlanin víðkað til eisini at fevna um Føroya Studentaskúla og HF skeið. Hetta er sokallaða verkætlanin «Skúladepilin við Marknagil»
- Nú vit skriva 2013 hongur henda verkætlanin helst í einum sera tunnum tráði.

Viðmerkingarnar omanfyri eru ætlaðar at vísa á, at við tí sundurlindi og atgerðarloysi, sum landspolitiski myndugleikin í hesum málinum hevur lagt fyri dagin seinastu 14 árin, er ikki rokkið á mál.

Tað, sum tí hevur týðning í dag, er, at landsspolitiska skipanin, sum nú ræður fyri borgum, tekur ábyrgd í hesum álvarsmáli og tekur lógvatak.

Hetta er alneyðugt, fyri at landspolitiski myndugleikin loksins kann loysa ta naggatódn, sum byggiverkætlanin nú enn einaferð er komin í. - Henda 14 ára gamla verkætlanin, sum er loysnin fyri at skapa rímligar karmar til tey útvið 1500 ungu lesandi og tey umleið 200 starvsfólkini, sum koma at hava sítt dagliga arbeiði har.

Kendu orðini hjá Sørin Kierkegaard eru helst í hesum sambandi hóskandi at hava í huga: **»livet skal leves forlæns, men forstås baglæns«**

Rætting

KARTNI RAVNSFJALL

Stýrislimur í Al

Á fundi í stýrinum fyri Als 15. Jan., har frágreiðing frá stýrinum í Als til landsstýrismannin viðvíkjandi fráfaringaravtalu við fyrrverandi stjóran á Als varð viðgjørd, kom eg við tí fráboðan, at hóast ein meirilutin í stýrinum framvegis metti at rætt var at gera hesa avtalu, tók eg ikki undir við hesum.

Hetta er ikki komi við í frágreiðingina.

Formaðurin í stýrinum, Eyðfinn Jacobsen, hevur váttað fyri hesum, og sagt, at hetta verður rættað.

Tískil er tað ein meiriluti í stýrinum, undantikið Kartni Ravnsfjall, ið hevur ta støðu, at skilabest var at gera hesa avtalu.